

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 20.11.2025

Güldere KARLI

Van Milletvekili

Birleşmiş Milletler tarafından 1989'da kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, çocukların yaşama, gelişme, eğitim ve korunma haklarını güvence altına almaktadır. Türkiye, bu sözleşmeyi 1990 yılında imzalamış olmasına rağmen çocuk yoksulluğu derinleşmekte ve işçileştirilen çocuk ölümleri her geçen yıl artmaktadır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi verilerine göre, 2025 yılı itibarı ile yaşanan iş cinayetlerinde en az 81, 2024 Eylül – 2025 Ağustos döneminde en az 72 ve 2013–2025 yılları arasında ise en az 770 işçileştirilmiş çocuk iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiştir. Bu tablo, işçileştirilmiş çocuk sorununun bireysel değil, sistematik bir sorun olduğunu açıkça göstermektedir.

MESEM ve benzeri uygulamalar kapsamında çocukların eğitim adı altında ucuz işgücü olarak çalıştırıldığı, iş kazalarına, şiddete ve ağır iş yüküne maruz bırakıldığı birçok örnekle ortaya çıkmıştır. Urfa Bozova'da 15 yaşındaki Muhammed K.'nin marangoz atölyesinde kompresörle ağır şiddete uğraması sonucu yaşamını yitirmesi bunun en yakın örneğidir.

Urfa Haliliye'de göçük altında kalarak hayatını kaybeden 15 yaşındaki Sedat Kurt ve 16 yaşındaki Yakup Güneş, Tekirdağ'da tuğla fabrikasında yanarak yaşamını yitiren 16 yaşındaki Mustafa Eti ve Kocaeli Dilovası'nda kozmetik fabrikasında meydana gelen patlamada yaşamını yitiren Tuğba Taşdemir, Nisanur Taşdemir ve Cansu Esetoğlu işçileştirilen çocuk ölümlerindeki vahim tablonun yalnızca bir kısmını oluşturmaktadır.

Bu vakalar, denetimsizliğin yaygınlığını, cezasızlık kültürünü, yoksulluğun ve işçileştirilen çocuk sorununun nasıl derinleştirdiğini göstermektedir. Çocukların korunması devletin anayasal görevi iken, çocukların çalışma alanlarında daha fazla yer alması ve işçileştirilen çocuk ölümlerinin artması acilen açıklığa kavuşturulması gereken bir sorun alanıdır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de 2024 ve 2025 yıllarında resmi kayıtlara göre işçileştirilen çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların kaç 15 yaşın altındadır?
2. işçileştirilen çocukların en yoğun olduğu sektörler nelerdir? Bu sektörlerde hangi denetim mekanizmaları işletilmektedir?
3. Urfa Bozova’da marangoz atölyesinde kompresörle ağır şiddete uğraması sonucu yaşamını yitiren 15 yaşındaki Muhammed K’ye dair bakanlığınızın yaptığı çalışmalar nelerdir?
4. MESEM kapsamında işletmelere gönderilen çocuklara ilişkin olarak:
 - a) 2024–2025 eğitim yılında kaç çocuk MESEM bünyesinde çalıştırılmaktadır?
 - b) Bu çocukların kaç 15 yaşında yaşamını yitirmiştir?
 - c) MESEM uygulamasına yönelik bakanlığınızın hazırladığı herhangi bir risk analizi veya denetim raporu var mıdır?
5. 2025 yılında iş cinayetlerinde yaşamını yitiren en az 81 işçileştirilen çocuğa ilişkin olarak bakanlığınız herhangi bir inceleme, idari soruşturma veya ailelere yönelik bir destek programı başlatmış mıdır?
6. Kocaeli Dilovası’nda 8 Kasım 2025’te gerçekleşen ve 3’ü çocuk 7 işçinin yaşamını yitirdiği fabrika yangını ile ilgili olarak:
 - a) Bu işyerine dair bakanlığınızın daha önce herhangi bir denetimi olmuş mudur?
 - b) Çocukların kayıt dışı çalıştırıldığı iddialarına ilişkin bakanlığınız tarafından başlatılan soruşturmalar nelerdir?
7. Çocukların ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmasını engellemek amacıyla 2025 yılı içinde bakanlığınız tarafından hangi somut politika ve programlar uygulanmıştır? Uygulanan somut bir politika yoksa gerekçesi nedir?
8. Çocuk yoksulluğu ile mücadele kapsamında ailelere yönelik gelir desteği, sosyal yardım ve koruyucu programlarda 2024 ve 2025 yıllarında bir artış yapılmış mıdır?
9. Türkiye’de artan iş cinayetlerine ilişkin olarak bakanlığınız, ilgili tüm kurumlarla birlikte işçileştirilen çocuklar için kapsamlı bir önleme planı hazırlamayı düşünmekte midir?